

Voorstel

van het college aan de raad

Zaaknummer 555398
Vergaderdatum 6 juli 2026
Organisatieonderdeel Financiën
Portefeuillehouder Tytsy Willemsma

Onderwerp

Jaarstukken gemeente Ameland 2025

Voorstel

1. De jaarstukken 2025, met inbegrip van de jaarrekening over 2025, vast te stellen;
2. Het voordelige rekeningsaldo toe te voegen aan de Reserve projecten;
3. De niet bestede middelen in het kader van de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne vrijwillig terug betalen aan het rijk;
4. Het accountantsrapport 2025 voor kennisgeving aan te nemen.

Inleiding

De jaarstukken over het jaar 2025, met inbegrip van de jaarrekening over 2025, zijn gereed en gecontroleerd door de accountants van ETL Assurance & Overheidsaccountants. Ter vaststelling leggen we deze jaarstukken aan de raad voor.

Financiële uitkomsten

De jaarrekening sluit met een voordelig saldo van € 2.159.174. Ten opzichte van de begroting is er sprake van een voordelig verschil van € 743.559.

Dit verschil wordt door veel posten veroorzaakt, maar enkele grotere verschillen zijn:

- Algemene uitkering, voordeel € 95.000
- Lasten voor Europees project IANOS, nadeel € 200.000
- Toeristenbelasting, voordeel € 340.000
- Rente kortlopende leningen, voordeel € 60.000
- Bijscholing en cursussen, voordeel € 50.000

Voor een verdere toelichting op grotere verschillen tussen begroting en jaarrekening verwijzen we naar §2.5 van de jaarrekening, Toelichting baten en lasten.

Rechtmatigheid

De rechtmatigheidscontroles zijn afgerond. De toelichting hierop is opgenomen in §8 van het jaarverslag, Rechtmatigheid (en samengevat in §2.6 van de jaarrekening, Overige toelichting, Verantwoording rechtmatigheid).

In haar Kadernota Rechtmatigheid geeft de landelijke Commissie BBV haar visie over de invulling van het begrip rechtmatigheid in de rechtmatigheidsverantwoording van gemeenten.

De grens waarboven afwijkingen in de verantwoording moeten worden opgenomen is gebaseerd op de door de raad op 15 december 2025 vastgestelde Financiële verordening Gemeente Ameland 2026. Deze grens is bepaald op 2% van de totale lasten exclusief de mutaties op de reserves. Hierbij gelden geen aparte percentages meer voor fouten of onzekerheden, maar worden deze in gezamenlijkheid (dus totaal) beschouwd.

De conclusie luidt dat het college heeft vastgesteld dat de omvang van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen, afgerond € 900.000 bedraagt. Dit is niet binnen de daarvoor geldende grens van € 774.000 (2% van de totale lasten) die daarvoor is gesteld.

In overeenstemming met de afspraken in artikel 11, lid 5 van de Financiële verordening 2026, is deze overschrijding van afgerond € 900.000 acceptabel tot een bedrag van € 733.000 en hiermee is de onrechtmatigheid sterk teruggebracht ten opzichte van 2024 (€5,1 miljoen, waarvan € 1,4 miljoen acceptabel).

Het negatieve oordeel over de rechtmatigheid heeft grotendeels te maken met de wijze waarop met het zogeheten '*Begrotingscriterium*' moet worden omgegaan. Om in volgende jaren binnen de grens van 2% te blijven, zal het college het begrotingsproces opnieuw tegen het licht houden.

Voor de andere criteria geldt, dat het college ook verdere stappen wil zetten. Om de bedrijfsvoering verder te verbeteren met betrekking tot het '*Voorwaardencriterium*' wil het college dit doen door het verbeteren en vervroegen van de '*Verbijzonderde interne controle*' en ten behoeve van het M&O-criterium wordt overwogen met welke prioriteit hiervoor beleid kan worden opgesteld in relatie tot de andere adviezen van de accountant en de controller (zoals over risicomanagement en reserves en voorzieningen).

Accountantsverslag 2025

De accountantscontrole over 2025 is afgerond, door aanlevering van het accountantsverslag (bijlage). De controleverklaring wordt in een later stadium aan de jaarstukken toegevoegd. Als gevolg van de accountantscontrole heeft nog een wijziging in het jaarverslag plaatsgevonden. De Reserve Politieke Ambtsdragers (eigen vermogen) dient te worden geclassificeerd als een voorziening (vreemd vermogen), omdat per 1 januari 2028 overdracht plaatsvindt aan het ABP. Het jaarverslag is hierop aangepast.

Wij stellen voor de jaarstukken, met inbegrip van de jaarrekening over 2025, vast te stellen.

Beoogd effect

Vastgestelde jaarstukken 2025.

Argumenten

1.1 *Het college stelt de jaarstukken op.*

Met de jaarstukken legt het college verantwoording af over het voorbije jaar 2025.

1.2 *Het is de bevoegdheid van de raad de jaarrekening vast te stellen.*

Op grond van artikel 198 van de Gemeentewet stelt de raad de jaarrekening vast.

2.1 *Dit is conform de vastgestelde Nota reserves en voorzieningen 2021.*

Zoals vastgelegd in de Nota reserves en voorzieningen 2021, wordt het rekeningsaldo toegevoegd aan de Reserve projecten.

2.2 *Budgetoverheveling vindt plaats bij de Kadernota 2026*

In de toelichting op de baten en lasten (§2.5 in de jaarrekening) wordt voor verschillende werkzaamheden aangegeven dat deze in 2025 niet volledig zijn uitgevoerd en dat daardoor minder kosten zijn gemaakt dan begroot. Dit leidt tot een voordeel in de jaarrekening. De werkzaamheden moeten echter alsnog worden afgerond, en daarvoor worden in 2026 ook kosten gemaakt. In de begrotingswijzigingen bij de Kadernota 2026 wordt hiermee rekening gehouden.

3.1 *Het is de bevoegdheid van de raad om aldus te besluiten*

Over de vorige verslaggevingsjaren 2022, 2023 en 2024 is besloten om de niet bestede middelen in het kader van de "Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne" vrijwillig terug te betalen aan het rijk. Op grond van de voorschriften hadden gemeenten de keuze om eventuele overschotten te behouden (en aan te wenden voor eventuele andere doelen), of te retourneren aan het rijk. Als college hebben wij de laatste keuze gemaakt en u heeft die keuze als raad ook eerder bekrachtigd. Achteraf blijken wij hierin met nog een enkele andere gemeente tot een zeer kleine uitzonderingsgroep te behoren, want vrijwel geen gemeente heeft deze keuze gemaakt.

Het ministerie vraagt op dit punt specifieke besluitvorming van de raad. Gelet op de eerder ingezette beleidslijn, stellen wij ook voor 2025 voor om de niet bestede middelen (aan huisvesting, leefgeld en dergelijke) terug te betalen aan het rijk. In de SiSa-bijlage die is opgenomen in de jaarstukken is deze terugbetaling van ongeveer € 50.000 verwerkt.

4.1 *De rapportage is gericht aan de raad*

Het accountantsverslag 2025 is gericht aan de raad, als opdrachtgever voor de controlewerkzaamheden. De rapportage geeft inzicht in de uitgevoerde werkzaamheden als gevolg van deze opdracht, de bevindingen naar aanleiding van de uitgevoerde werkzaamheden en bevat in het algemeen conclusies en aanbevelingen ter verbetering van diverse zaken. De vervolgacties zijn in de auditcommissie besproken en het college zal deze prioriteren en in uitvoering nemen, waarbij van de raad vooral de rol van 'toezichthouder' wordt verwacht.

Kanttekeningen

Zie met name onderdeel rechtmatigheid.

Afstemming

De auditcommissie heeft het accountantsverslag en de managementletter 2025 met de accountant besproken..

Vervolg

De stukken worden onder meer gebruikt om de provincie te informeren, in de rol van toezichthouder. Daarnaast worden de stukken ingediend bij het CBS.

Bijlagen

Jaarstukken 2025, inclusief jaarrekening 2025
Accountantsverslag 2025